

STATISTIEKEN
VAN DE
NEDERLANDSE NIJVERHEID
UIT DE
EERSTE HELFT DER 19e EEUW

SUPPLEMENT

UITGEGEVEN DOOR

D. Damsma
J. M. M. de Meere
L. Noordegraaf

's-Gravenhage

Verkrijgbaar bij MARTINUS NIJHOFF

1979

INHOUD

MET OPGAVE VAN DE VINDPLAATSEN DER TABELLEN¹⁾.

	Bladz.
INLEIDING	IX
<i>A. 1816</i>	
I. PROVINCIËS:	1-103
Gelderland (Rijksarchief Gelderland, archief van de Gedeputeerde Staten, Staat der hervormde kerken, godshuizen en gestichten, armbesturen, fabrieken, schutterijen en landstorm 1815-1816, nr. 458)	2
Zeeland (Rijksarchief Zeeland, archief van de Gouverneur, Relativen 16 Januarij 1817 No. 8, nr. 115)	80
II. GEMEENTEN:	105-111
Horst (Gemeentearchief Horst, stukken betreffende de nijverheid 1810-1819, nr. 3995)	106
Vaals (Gemeentearchief Vaals, stukken betreffende de nijverheid 1808-1928, nr. 2972)	110
<i>B. 1819</i>	
III. PROVINCIËS:	113-225
Gelderland, Hoofdschoutambt Buren en Culemborg (Rijksarchief Gelderland, archief van het Hoofdschoutambt Buren en Culemborg, Uitgaande stukken 1820, nr. 149)	114
Limburg, Arrondissement Roermond (Rijksarchief Limburg, archieven van het Provinciaal Bestuur, nr. 12227-12229).	122
IV. GEMEENTEN:	227-387
Dalfsen (Rijksarchief Overijssel, archief van de Gedeputeerde Staten, Ingekomen Stukken 2de helft 1820).	228
Zwolle (Gemeentearchief Zwolle, A.A.Z. 01, nr. 00487, stukken betreffende nijverheid en industrie)	236
Borculo (Rijksarchief Gelderland, archief van het Hoofdschoutambt Borculo, In- en uitgaande stukken 1820, nr. 48)	264
Dodewaard (als voren, archief van het Hoofdschoutambt Nederbetuwe, Ingekomen stukken 1820, nr. 139)	268

---

1) De provincies zijn gerangschikt naar ligging, beginnend met Friesland en eindigend met Limburg; de gemeenten zijn provinciaal gerangschikt en binnen elke provincie alfabetisch.

Doornspijk (als voren, archief van het Hoofdschoutambt Overbetuwe, Ingekomen stukken 1820, nr. 29)	270
Echteld en Ochten (als voren)	272
Eibergen (als voren, archief van het Hoofdschoutambt Borculo, In- en uitgaande stukken 1820, nr. 48)	272
Elst (als voren, oud-archief gemeente Elst, nr. 114 I)	288
Kesteren (als voren, archief van het Hoofdschoutambt Nederbetuwe, Ingekomen stukken 1820, nr. 139)	292
Lichtenvoorde (als voren, archief van het Hoofdschoutambt Borculo, In- en uitgaande stukken 1820, nr. 48)	294
Lienden (als voren, archief van het Hoofdschoutambt Nederbetuwe, Ingekomen stukken 1820, nr. 139)	300
Maurik (als voren)	304
Nede (als voren, archief van het Hoofdschoutambt Borculo, In- en uitgaande stukken 1820, nr. 48)	306
IJzendoorn (als voren, archief van het Hoofdschoutambt Nederbetuwe, Ingekomen stukken 1820, nr. 139)	306
Zoelen (als voren)	310
Amsterdam (Gemeentearchief Amsterdam, A.Z. 1820, nr. 1913)	312
Zaandijk (Gemeentearchief Zaandijk, dossier diverse stukken)	372
Rucphen (Gemeentearchief Rucphen)	380

C. 1843

V. GEMEENTEN:	389-421
Zwolle (Gemeentearchief Zwolle, A.A.Z. 01, nr. 00487, stukken betreffende nijverheid en industrie)	390
Assendelft (Gemeentearchief Assendelft, Brievenboek 1840-1844, nr. 119)	400
Laren (Gemeentearchief Laren, Missivenboek d.d. 22 Juli 1843, nr. 100)	403
Westzaan (Gemeentearchief Zaandam, economische aangelegenheden A.M. 1, ds. 12, Staten der fabrieken, trafieken en bedrijven 1843-1866)	406
Wormer (Gemeentearchief Wormer, nr. 143 Nijverheid)	408
Zaandam (als Westzaan)	410
Zaandijk (Gemeentearchief Zaandijk, dossier diverse stukken)	416
Horst (Gemeentearchief Horst, stukken betreffende de nijverheid 1843)	418
Vaals (Gemeentearchief Vaals, stukken betreffende de nijverheid 1808-1928, nr. 2972)	419

D. 1848

VI. GEMEENTEN:	423-458
Arnhem (Gemeentearchief Arnhem, oud-archief nr. 3369 d.d. 1848)	424
Aarle-Rixtel (Rijksarchief Noord-Brabant, archieven van het Provinciaal Bestuur na 1815, nr. 6484, archief van de Commissaris in het derde district Helmond: Staten van fabrieken, trafieken en bedrijven 1848)	431
Asten (als voren)	432
Beek en Donk (als voren)	433

	Bladz.
Bergeyk (als voren)	435
Bladel en Netersel (als voren).	436
Borkel en Schaft (als voren)	437
Budel (als voren)	438
Diessen (als voren)	439
Dommelen (als voren)	440
Duizel en Steensel (als voren).	441
Eersel (als voren)	442
Hilvarenbeek (als voren)	443
Hoogeloon, Hapert en Casteren (als voren).	445
Hooge, Lage Mierde en Hulsel (als voren)	446
Lieshout (als voren)	447
Luijkgestel (als voren)	447
Maarheeze (als voren)	448
Moergestel (als voren)	449
Nueneu (als voren)	450
Reusel (als voren)	451
Riethoven (als voren)	451
Soerendonk (als voren)	452
Son en Breugel (als voren)	453
Stratum (als voren)	453
Tongelre (als voren)	454
Vessem (als voren)	455
Westerhoven (als voren)	456
Vaals (Gemeentearchief Vaals, stukken betreffende de nijverheid 1808–1928, nr. 2972)	457
VII. AANHANGSELS:	459-499
Aanhangsel 1: Opgaven van fabrikanten te Arnhem naar aanleiding van de nijverheidsenquôte van 1816 (Gemeentearchief Arnhem, oud-archief, nr. 937, Lijst van vragen omtrent de fabrieken en trafieken in de gemeente Arnhem op den 1en Augustus 1816)	461
Aanhangsel 2: Vergelijking van originele gemeenteopgaven met provinciale totaaltaten (Gemeentearchief Alkmaar, Stadsarchief na 1815, nr. 796, Missiveboek 1816 no. 286, 25 Oct. 1816; Gemeentearchief Haarlem, uitgegane stukken secretarie, 21 October; Provinciale staat Noord-Holland in Brugmans <i>Statistieken</i> , blz. 28 e.v.)	469
Aanhangsel 3: Modelstaat ter invulling van de gemeenteopgaven van fabrieken en werkwinkels op de 31ste december 1819. Alfabetische lijst van fabrieken en werkwinkels (Gemeentearchief Zwolle, A.A.Z. 01, nr. 00487)	471
Aanhangsel 4: Fabrieken en werkwinkels te Amsterdam op de 31ste december 1819 volgens de arrondissementsopgaven (Gemeentearchief Amsterdam, A.Z. 1820, nr. 1913)	482
Aanhangsel 5.1: Rapport van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te Amsterdam, d.d. 17 Februari 1844, betreffende de nijverheidsenquôte van 1 Januari	

VIII

	Bladz.
1843 (Rijksarchief Noord-Holland, archief van de Gouverneur, Ingekomen stukken 4 Mei 1844, no. 144)	488
Aanhangsel 5.2: Verschillen in het aantal bedrijven te Amsterdam tussen 1843 en 1848 (in Brugmans <i>Statistieken</i> , blz. 840 e.v.; Gemeentearchief Amsterdam, A.Z. 1848, nr. 5305)	493
Aanhangsel 6: Antwoorden van enige fabrikanten te Wormerveer naar aanleiding van de enquête van 1843 (Gemeentearchief Wormerveer, Ingekomen en uitgaande stukken, nr. 104)	497
 VIII. SUPPLEMENTEN:	 501-529
Supplement 1: Kort beredeneerd statistisch overzicht van de toestand van het fabriekswezen in de provincie Groningen (Rijksarchief Groningen, archief van het Provinciaal Bestuur, 19 Juli 1820, nr. B I 4:12)	503
Supplement 2: Kort beredeneerd statistisch overzicht van de toestand van het fabriekswezen in de provincie Overijssel (Rijksarchief Overijssel, archief van de Gedeputeerde Staten, Notulen 16 Augustus 1820, no. 7, nr. 4261)	520
Supplement 3: Kort beredeneerd statistisch overzicht van de toestand van het fabriekswezen in de provincie Noord-Holland (Rijksarchief Noord-Holland, archief van de Gedeputeerde Staten, Register der Deliberatiën 26 October 1820, no. 23)	522
Supplement 4: Statistisch overzicht der fabrieken in het Hoofdschoutambt Veluwezoom, provincie Gelderland (Rijksarchief Gelderland, archief van het Hoofdschoutambt Veluwezoom, Uitgaande stukken 1820, 3 Juli 1820, nr. 4)	525
Supplement 5: Memorie behorende bij de staat der fabrieken binnen de gemeente Hilversum op 31 december 1819 (Gemeentearchief Hilversum, doss. nr. 126 d.d. 1820).	527
Supplement 6: Memorie behorende bij de staat der fabrieken binnen de gemeente Laren (Noord-Holland) op 31 december 1819 (Gemeentearchief Laren, Missiveboek 1820 nr. 308 d.d. 29 Juni)	529
 IX. REGISTERS:	 531
Register van geografische namen.	533
Namenregister van personen en fabrieken.	539
Register van zaken.	542